

Օ Ր Ա Գ Ի Ր
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

10 **ΦΥΡΥΞ**

«Այս անունը ո եւ է բան մը չար-
թընցներ հասարակութեան մտքին մէջ
որ չի հետեւիր հարաւայլն Արիւնիկէ
գէտերուն, — Լսակալն ժողովրդական
ի, ո՛չ միայն Բարեկուսոյ Գլխուն մէջ
պէս նաեւ Լոյսոյ, Ժողովուն Գլ. Պար-

նազօ ուժ մըն է . ախր եւ իշխան է նաւ-
քերու հրապարակին վրայ : Եթէ բարե-
բաստիկ շահադէտ մը ըլլար միայն , շա-
հազգիտ չպիտի ըլլար , բայց իր կենսքը
վէպի մը պէս հետաքրքրական է , որով-
հետեւ ամէն օր իր տեսնուելի մարդ մը
որ քսան տարի առաջ իբր ամբողջ հա-
րապարակին երեսուն չիլին ունենալէն
եւաքը , այսօր զոնէ զոնէ 600 միլիոն
Ֆրանք ունենայ :

«Ուրեմն , քսան տարի առաջ , կրկէս
մը , որ Աստուած գիտէ ի՞նչպէս Անգլի-
այէն հարաւային Ափրիկէ գացած էր ,
Քիմպոյէ հասաւ : Մեծ կրկէս մը չէր ա-
տիկա . կը բաղկանար անօրէնէն , անօ-
րէնէն կնիքմէն , էլաւնէ մը եւ երկու
էլերէ որոնք վարժուած էին զանազան
խմորներ ընելու : Այդ թուականին , Քիմ-
պոյէ այսօրուան պէս աղամանդի քա-
ղաքը չէր : Կրկէսը գործ չկրցաւ . տե-
նել , եւ աստուած մըն ալ տնօրէնը ու կի-
նը ձգեցին փախան , երեսի վրայ թող-
լով էլտուը երկու էլերուն հետ , զոր-
պանին մէջ երեսուն չիլին միայն ունե-
նալով , — ինչ որ շատ բան ըսել չէ եւ-
րոպայի մէջ , բայց բոլորովին ոչինչ է
Բարեկուսայ Գլխէն մէկ քանի հարիւր
քիլոմետր ներս : Քիմպոյէի մէջ ի՞նչ
կարելի է ընել երկու էլով : Պարտիլ-
միշտ այդպէս ալ ըրաւ այս պատմու-
թեան հերոսը , որ Պ. Պարնազօն է :

«Քիմպոյէի շրջակայքը ըրած երկրորդ
պտոյտին , գաշտերուն մէջ աղամանդի
փշուրներ գտաւ . մէկ քանի քար առաւ ,
հանգնանի մը ցոյց տուաւ , եւ անոր
հետ ընկեր ըլլալով գնաց ծախեց զա-
նոնք քաղաքը . յետոյ առանց բան մը
ըսելու , գնաց այն արող ուր գիւտը ը-
րած էր , շատ քիչ քար առաւ , որպէս
զի ոչնչորութեան չարթնցնէ , ուրիշ
արտեր գնաց եւ օր մըն ալ մեծ հողա-
տէր մը եղաւ : Այս առաջին շրջանը ե-
րեք տարի տեսց : Պ. Պարնազօյի այդ
արտերով եւ որ հիմնուեցաւ Պարսի հրո-
չակարոր ընկերութեան , որուն հիմնակ
վարէին է Պ. Պարնազօն : Սըր Զէյլի
Բոտսի եւ ուրիշի մը հետ : Այս երեք
պարտներուն իւրաքանչիւրը տարեկան
25,000 Ֆրանք թողակ կը առանայ :
Բայց , այդ թուականին , Պ. Պարնազօ
յոյ միլիոնատէր էր . աւելին կ'ուզէր
եւ գտաւ :

«Երբոր Եօնանէսպուրի կողմը ու-
կի առաջին հանգրեզ գտնուեցան , Պ.
Պարնազօն հան վազեց : Ինչպէս որ
Քիմպոյէի մէջ ըրած ու յաջողած էր ,
դտած հողերը գնաց , ընկերութեան
կողմէն , այդ ընկերութեանց բաժնե-
թէրթերը Լոնտոնի հրապարակներուն
վրայ մացուց , եւ Հանգրեզ Իշխանը
եղաւ : Գործով միայն չէր զբաղեր ,
քաղաքականութեան ալ կը խառնուէր ,
եւ թէպէտ անկախ , այսինքն Սըր Զէյլի
Բոտսի քաղաքականութեան ընդդիմա-
դիր , ինքզինքը երեսիփոխան ընտրել
կուտար Բարեկուսայ Գլխին իրօնը դա-
րանին : Բանն տարուան մէջ ո՞րչափ
ճամբայ :

«Հիմակ Պ. Պարնազօ Լոնտոն կը
բնակի եւ խորհրդարանական նստաշը-
ջաններուն միայն Բարեկուսայ Գլխին
կ'երթայ : Մի՞ դարմանաք եթէ Անգլիոյ
երեսիփոխանական յառաջիկայ ընտրու-
թեանց մէջ պահպանողական ընտրելի
ներկայանայ եւ երեսիփոխան ընտրուի :
Անգլիացիները կը գնահատեն արժա-
նիքը , ո՞ր որ ալ գտնեն , եւ իրաւունք

ունեն , ու այն մէկ քանի Բարեկուսները
որոնք Պ. Պարնազօն տեսած են Բարեկ
գտնուած ատենը՝ դարմանաք մնացած
են անոր խելացողութեանը :

«Իրեթէ քառասուն հինգ տարեկան
պզտիկ մարդ մըն է ինքը , պզտիկ պե-
խերով , բոլորովին պարզ հագուած . ու-
կիէ անոցին ետեւ իր անձին վրայ մե-
տաղներու իշխանին միակ նշանն է ա-
նիկա) երկու աչքերը , իրկու պտուտակ-
անգուլ կը շարժին անհաւատալի աշխու-
ժով : Պարնազօն մէկ բառ չի գիտեր ,
եւ , ինչպէս կ'ըսէր , այն տասնընեք օր-
ուան միջոցին զոր Բարեկ անցուց Օթի-
տը Պրիստլի մէջ՝ Կալէսի իշխանին սո-
վորաբար եղած սենեակը , Բարեկի մէջ
ժամանակ ունեցած չէ ուրիշ բան տե-
նելու բացի դրամատէրներէն : Չպատ-
մեց թէ ի՞նչ ընելու եկած էր , բայց եր-
բոր իրեն կ'ըսէին թէ եկած էր իր հան-
քերը ծախելու , տեղէն կը ցատկէր , ո-
րովհետեւ ինք կը հաւատայ իր Ափրիկէին
սպաղային , եւ մէկ թշնամի մը միայն
կը տեսնէ , խաղամոլութիւնը (gambling).
եւ իրօք արտագրաւ բան մըն էր այդ
պզտիկ մարդը երբոր իր անցեալը կը
պատմէր , երբոր կ'ըսէր թէ կ'ուզէր որ
«Բարեկ իր վարկը ճանչնայ» եւ կ'աւել-
ցնէր . «Իմ հոնքերս լուրջ բաներ են ,
գործ են , հաւատացի՛ք խօսքիս » :

«Պ. Պարնազօ չունի ծանր ու ահա-
ւոր հանգարտութիւնը Միացեալ-Նա-
հանգներու հանգրեզներուն , Մաքէնե-
րուն եւ այլոց , որոնք համաժողի եւ
փշիւններու տպաւորութիւնը կ'ընեն . —
այլ մարդ մըն է որ իր ճամբան բացած
է աշխարհի մէջ , որ բնութեան դէմ կ'ու-
ռելով վատկած ուժին մնացորդը կը
գործածէ շահագիտութեանց մարտին մէջ
եւ որ ապահովապէս իրեն նեղ կը գտա-
նէ Բլաւ վանտոմը , ու այն սենեակը
ուր Բարեկ անցած ատենին կը բնակին
իշխաններ ու թագաւորներ : Այնպիսի
հետեւ է ատիկա Քիմպոյէին եւ իր դաշ-
տերէն : »

Հիմակ անցնիք ոսկիի եւ աղաման-
դի հանգրեզն :

Թրանսվալի ոսկերէր հանգրեզուն
ճոխութեանը հանքածանօթ է հիմակ :
Երբոր այդ երկրիը շահագործման լու-
վանդակ կ'առարկուէին ունենալ ,
ինքը միայնակ այնչափ ոսկի պիտի ար-
տաղէր որչափ ամբողջ աշխարհ , որ
հիմակ 650 միլիոն Ֆրանքի ոսկի կ'ար-
տաղէր տարին :

Այդ ոսկերէր հողին վրայ է որ , իր
ամենահզօր յաջողութեան շնորհիւ , Թը-
րանսվալի մայրաքաղաք Բլեթթորիայէ մէկ
քանի քիլոմետր հեռու հաստատուած է
Եօնանէսպուրի քաղաքը , որուն ըն-
դարձակ ժախերիը 1887ին բոլորովին
պարագ էր եւ այսօր 100,000 ընկիւն
ունի : Հարրի Սիլուպին անուն մարդ մը ,
որ այսօր ճոխութեան մէջ կ'ապրի Գա-
թոսուն , 1886ին երեւան հանեց ոսկե-
բեր խաւերը . ասոնք պլանէի կը կոչ-
ուին հոն նուշի խմորեղէնի մը նման
նուն համար , եւ որոնց մէջ կը գտնուի
ոսկի :

Եօնանէսպուրի պէտք չէ մոռցնէ
Քիմպոյէն . հեռաւորութիւնը մեծ չէ այն
երկու մեծ կեդրոններուն միջեւ , որոնց
առաջինին ոսկին եւ երկրորդին աղա-
մանը նմանապէս հաշակաւոր են : Քիմ-
պոյէի միակ հանքը , որուն բոլորովին

չէնցած է քաղաքը , 800 Ֆրանքէն ա-
ւելի աղամանդ տուած է :

Հոլանտացի մը Հոթէնթօի մը ձեռքը
գտաւ ու հազար Ֆրանքի գնեց այն ա-
ղամանը , որու վերտը այդ երկրին հա-
րատութեան սկզբնապատճառ եղաւ : Գը-
նողը 250 հազար Ֆրանքի ծախեց զայն :
Արդեօք ո՞րչափ խնդաց Հոթէնթօին վը-
րայ . բայց ետքը երբ իմացաւ որ այդ
աղամանը 1,375,000 Ֆրանք կ'արժէ ե-
ղեր , անուշտ լացաւ : Այս քաղաք Հա-
րաւային Ափրիկէի Լոյս կոչուած աղա-
մանըն է , որ հիմայ Տիւրի կոմսուհին
քովն է եւ 46½ քաթ կը կուէ : Աշ-
խարհի ամենին մեծ աղամանը , որ 971
քաթ ծանրութիւն ունի , Եակէրֆորն-
թային մէջ գտնուեցաւ խեղճ Քաթիլի մը
ձեռքով , որու 150 անգլիական ոսկի ,
ձի մը եւ թամբ մը արուեցաւ իբր վար-
ձատրութիւն :

Քիմպոյէի հանգրեզուն արտադրու-
թիւնը միլիարներով գումարներ կը կաղ-
մէ , եւ այդ գումարին ներկայացուցած
աղամաններուն ընդհանուր կշիւը եթէ
թնօ կը հաշուուի . ընկերութեան արկ-
ղամաններուն մէջ ամէն ձեւ , ամէն գոյն ,
ամէն մեծութեամբ աղամաններ կան :
Բարիքի ցուցահանդէսին դրուած «Պրիստլ»
հաւթի մը մեծութիւն ունի : «Բօր-
թըր Թոտար» մէկուկէս միլիոն կ'ար-
ժէ : Ոմանք այնքան կանոնաւոր
կերպով բերեղացած են որ , տաշուե-
լով շատ քիչ բան կը կորսնցնեն : Ընկու-
թի մեծութեամբ քարեր շատ կան : Ա-
նոնց գոյնը ամենալճիւտ ճերմակէն սկսե-
աւ կ'երթայ մինչեւ ամենաթուր սեւը
ծիածանի բոլոր գոյներէն անցնելով .
կան որ կապոյտ են , ոմանք ալ կանաչ ,
կարմիր , ծիրանեղոյն , դեղին եւ նա-
րենշագոյն , որոնք հազուադէպ են : Ա-
մերիկացիք ճերմակը կը նախընտրեն ,
աւիսցիք դեղինը :

Հաշիւ եղած է որ աղամանագտու
խաւերը գտնուէն մինչեւ 3 հազար մեթր
խորունկ կ'ըլլան :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Ինչպէս տեսնուեցաւ Լոնտոնէն
հասած տեղեկութիւններէն , վերջին
օրերս շատ տաքնապալից լուրեր կը
պտուէին նախարարապետ Լորտ
Ռոյպէրթի առողջութեանը մասին :
Լոնտոնի մէջ արդէն ոմանք սկսած
էին խօսիլ անոր հրաժարականին
վրայ : Բայց այս ամէնը շատ չափա-
ընցուած է . լորտ Ռոյպէրթի ինֆի-
լուէնձայէն ապուրիսելու վրայ է ,
թեմէ յամբօրէն , բայց օրէ օր կը
լաւանայ եւ տարակոյս չի կա-
կատարելապէս առողջանալու հա-
մար : Շատ տարիներէ ի վեր լորտ
Ռոյպէրթի արդէն պարբերաբար կը
տառապի քնատութեամբ . ու հիմա
ինֆլուէնցան նորէն նախարարապե-
տը ենթարկեց այդ հիւանդութեան
որմէն դժուարաւ կը բուժի ինֆլու-
էնձային հետեւանքներէն : Ունեցած
տկարութեանը դէմ գարմանը հան-
գիտան ու օգտփոխութիւնն է : Նա-
խարարապետը քիչ մը ատեն եւս
պիտի չաշխատի եւ միայն շատ ստի-

պողական խնդիրներով պիտի զբա-
ղի : Ասկէ կարելի չէ հետեւեցնել
թէ կ'ուզէ գործէ բոլորովին քաշ-
ուիլ . ուրիշ խնդիր է եթէ վիճակը
ծանրանայ . այս պարագային մէջ ալ
կարելի չէ գուշակել թէ ի՞նչ որո-
շում պիտի տայ :

Սա ալ կայ որ վերջին օրերուս
խորհրդարանական վիճարանութիւն-
ները նախարարապետին ոչ ներկա-
յութիւնը եւ ոչ տալիք ուղղութիւնը
պահանջներ են , վասն զի կենսական
կարեւորութիւն ունեցող շահագրգե-
ռական խնդիրներու վրայ չէին դառ-
նար : Այս նստաշրջանին ծրագիրն էր
վիճարանիլ օրինագծերու վրայ ու-
րոնք վերապէս չափաի քուէարկուե-
լին , այլ պարզապէս ազատական
կուսակցութեան նիւթ պիտի մատա-
կարարէին Լորտերու ժողովին դէմ
կուռելու համար : Արդ , ո՞չ Խոր-
հրդարանին անդամները ո՞չ Անգ-
լիա կրնային սատակապէս յուղել
անդորձադրելի միաշու վիճակուած
օրինագիծերու համար : Միայն թէ
կը տեսնուի որ Անգլիա բնաւ Լոր-
տերու ժողովին դէմ զայրացած չե-
րելի եւ կառավարութիւնն ալ ա-
սիկա աղէկ գիտէ , ու հետեւաբար
խորհրդարանին վիճարանութիւն-
ներն ալ շատ ուշադրաւ չեն ժողո-
վրդին համար : Նոյնպէս եւ ցամա-
քային զօրութեանց վրայ բացուած
վիճարանութիւնները քիչ մը սթա-
վեցին հասարակութիւնը ու երմոտ-
ցոյցին վիճարանութիւնն ալ քանի
մը օրուան համար նոյն արդիւնքը
պիտի ունենայ : Ատենապետին հրա-
ժարականին միջադէպը քիչ մը ա-
տեն շահագրգռական ներշնչաւ ,
բայց անկէ ալ սկսան յոգնիլ : Շատ
գէշ ապաւորութիւն առաջ բերաւ
կառավարութեան վարանումը որով
կարող էրեւա իր մէջէն ատենապե-
տութեան ընտրելի մը ներկայացնել
եւ պիտի պարտաւորուի աւելի կամ
նուազ անձանցով ազատական մը այդ-
պաշտօնին թիկնածու առաջարկել :
Այս վարանումը տկարութեան նշան
կը համարուի . եւ գուցէ սխալ ալ
չէ :

Եթէ կառավարութիւնը զօրաւոր
չէ , Միութեանական կուսակցութիւնն
ալ կրնայ տկար համարուիլ : Այս
պահուս անհամաձայնութիւն կայ ,
ինչպէս արդէն համառօտ մը բա-
ցատրեցին , պահպանողականներուն
եւ ազատական-միութեանականներուն
միջեւ , որ եթէ չկարգադրուի այն
ատեն խրամատը աւելի լայնու-
թեամբ կը բացուի : Խնդիրը սկսաւ
ատենապետին հրաժարման պատճա-
ռաւ . Պ. Բիլ հրապարակային կեան-
քէ կը քաշուի ուստի . Երեւն յա-
ջորդ մը պիտի է իբր երեսիփոխան
Ուորվիլի շրջանակին :

Ազատական-միութեանականներն ու
պահպանողականները 1886ին հա-
մաձայնութիւն մը գոյացուցին մէջ-
երեքին որուն համեմատ պահպանո-
ղականները չպիտի կուռէին ընդդէմ
ազատական-միութեանականներուն այն
շրջանակներուն մէջ ուր այս վերջին-
ներս մեծամասնութիւն ունին : Երբ
1892ին Պ. Բիլ , որ միութեանական
էր , պիտի ընտրուի , պահպանողա-
կանները ընդդիմադրութիւն չըրին
անոր ոչ այնչափ ազատական-միութեանական
ըլլալուն համար որ-
քան իր ատենապետութեան պաշ-
տօնին պատճառաւ :

Երբ Պ. Բիլի հրաժարակա-
լորը հաստատուեցաւ , իր որդ
ներկայացաւ իբր ազատական-միութեանական
թիկնածու՝ հօրը երեւ
փոխանական արժուին համար : Բա-
պահպանողականները որ իրենց հա-
մար մասնաւոր ընտրելի մը ունին
Պ. Նիլընը , կը յայտարարեն իր
հրաժարած Պ. Բիլ աւելի աղատա-
կան էր քան թէ ազատական-միութեանական , ուստի եւ 1886ին համա-
ձայնութիւնը չի կրնար զօրձադրել
ըլլալ անոր յաջորդին ընտրութեան
արժիւ , հետեւաբար եւ իրենք
պահպանողականները , իրենց յա-
տուկ ընտրելին պէտք է ունենան
Պահպանողականները կը պիտի այդ-
կէտին վրայ եւ հակառակ իրենց
պետին , Պ. Պայֆօրի խորհուրդնե-
րուն , կը մերժեն տեղի տալ : Դործ
աւելի կը ծանրանայ այն պատճա-
ռաւ որ ուրիշ շրջանակներու մէջ ալ
ընտրութիւններ պիտի կատարուի
ու տեղական պահպանողական ընա-
րոյնքը չեն ուզեր հնազանդել
իրենց պետերուն որոնք միութեան-
կան ընտրելիներ կը ներկայացնեն
Պահպանողականները զուտ պահպա-
նողականներ կ'ուզեն , ուստի եւ աս-
տեղ պետերը պիտի պարտաւորուի
տեղի տալ : այն ատեն ազատական-
միութեանականները կամ պիտի հա-
կադրուին բոլորովին պահպանողա-
կաններուն անցնել , կամ վերադառ-
նալ ազատականներուն եթէ անոնք
ընդունին հերձուածողները : Ամբ
պարագայի մէջ վէճը շատ հետա-
քրքրական է եւ կրնայ մեծնալ :

Արտաքին լուրեր

Չին եւ ձԱՌՈՒ
Ճարմական կառավարութիւնը հրա-
տարակեց սեպտեմբեր 21ին մինչեւ
մարտ 9 բանակին ունեցած կորուստե-
րու տեղեկագիրը : Կը տեսնուի թէ ար-
ժամանակամիջոցին մտեր են 1653 սպա
եւ զինուոր որոնց 541ը պատերազմ
դաշտին վրայ , 131ը առած վէրքերն
եւ 981ը հիւանդութիւնէ :

ԹԵՐԹՈՆ «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»-Ի (10)

Ժ. Բ. ՐԱՏԷԼ

ԹԻԱՊԱՐՏԻՆ ԱՂԶԻԿԸ

ՄԱՍԿԱ

ՏՈՒԷ ՓՈՂՈՑԻ ՈՃԻՐԸ

—Մի՛ յոգնի՛ք , պարոն , ըսաւ Քրիս-
թիան՝ տեսնելով որ այդ անոնք կար-
դաւու համար ճիգեր կ'ընէր , այդ քարին
վրայ փորագրուած իմ միլիոնութեան ա-
նուն : «Քրիսթիան» է :

—Կը խոստովանի՞ք որ այս դաշտը
ձերն է , հարցուց Պ. լը Մէրսիէ :
—Այոյնքն իմն էր , եւ Պարսկաստա-
նէն հետս բերի զայն :
—Ձերն էր կ'ըսէ՞ք . ըսել է ուրիշի՞
մը տուեր էի՞ք :
Պ. ալ Մէրսիէի չպատասխանեց :
—Որո՞ւ տուեր էի՞ք :
—Չեմ կրնար ըսել :
Պ. լը Մէրսիէ ուսերը թոթուց . խն-
նապաղադանութեան այս զրուիւնը ըն-

լորովին անտեղի եւ անզօր կ'երեւար
իրեն :

Դաշտը քարտուղարին երկնցուց ու
ըսաւ .
—Հիմայ հաւատացի՞ք :
Բայց այն կողմէն ալ պատասխան
չտուաւ .
—Ժամ մը ետքը Քրիսթիան ալ Սէր-
վիլը ոստիկանութեան կեդրոնական
բանան էր՝ զրոյի հետ ու եւ հաղորդակ-
ցութիւն լուրերով զուրկ :

Նոյն օրը կէս օրէն հինգ ժամ ետքը ,
կըր արդէն շատոնց մուլը կոխած էր ,
գեղեցիկ կիսակուր մը կանգ առաւ .
Տուէ փողոցի տան առջեւ :
Եւ անկէ վար ցատկեց աշխոյժ ու
վայելուչ ձիաւոր մը , որ դրան հնչակը
քաշեց , վասն զի պարոն եւ տիկին Տա-
չէօ փողոցի զուրդ արդէն գոցած էին :
Չիտուր բաղը դիտամբ դործածե-
ցինք , վասն զի այդ երեսօտարը բարձր
զլխարկ մը գրած , ձիաւորի մարակաւոր
մոյգեր , ձիաւորի տաբատ եւ կարմիր
թիկնոց հագած էր , որուն ետքը միայն
կ'երեւար թաւէլ օձիքով մոխրագոյն
կրկնոցի մը տակէն :

Այս երիտասարդը Բիլի ալ ձօքեօզ
կոմսի էր , զոր առաջին անգամ ըլլալով
կը ներկայացնէր մեր ընթերցողներուն :
ձօքեօզ ամուլը Բարիքը կը ճանչ-
նար , ինչպէս որ ամբողջ Բարիքը վինքը
կը ճանչնար , եւ աղոտական դասա-
կարգին մէջ շատ նախանձելի դիքը մը
կը դուռէր : Տարեկան ութսուտ հազար
Ֆրանք եկամուտ ունենալով , բոլոր ը-
րաններուն մէջ մասնաւոր ճաշակ մը եւ
բոլորովին ինքնապալա նորութիւն մը
իրեն իր նմաններուն մէջ առաջնակարգ
դիրք մը ձեռք բերել :

Հասակով աւելի երկայն էր քան թէ
կարճ , խիստ հոգեկու եւ մարմնական
բոլոր մարմանքներու մէջ վերջին աս-
տիճան ճարպիկ . զէմըր կանոնաւոր ու
գեղեցիկ էր , կապոյտ ու խոշոր աչքե-
րուն ծայրերը գեղեցիկ քուէքերը կը նայէին ,
ինչ որ հնչող ու սկեպարկեան կեր-
պարանք մը կուտար իրեն . բարակ ու
տաքնաւ աչքեր , կրկան ձեռքեր ու
հեղինակէ ի կատարեալ տիպար մըն էր :
Ամէն հանգիսի , ամէն գոտարճու-
թեան , ամէն խաղերու կը մասնակցէր
եւ յոգնութեան ի՞նչ ըլլալը չէր գիտեր ,

վասն զի իր քաջառողջ մարմինը ամէն
բանի կը տոկար , բայց կը սկսէր կա-
մաց կամաց զրուանք ու ձանձրոյթ
զգալ :
Երկար ատենէ ի վեր վարած կեանքը
կը սկսէր սին , գատարկ , անհամ ,
ստուգակացուցիչ երեւալ իրեն , եւ եր-
բանն ստուգումով կը մտածէր թէ արդ-
եօք այս կեանքը այսպէս պիտի տեսնէր
մինչեւ մեռած օրը :
Ո՛րքան երիտասարդներ կան , որոնց
համար այս դատարկապետ կեանքը մա-
հացու բոն մը եղած է :
Արդ՝ Բիլի ալ ձօքեօզ թեթեւ մը
ընունւած էր ձանձրախոտէ : Եւ իր վա-
րած կեանքէն զգացած այս զրուանքը
մեծ ազդեցութիւն ունեցեր էր այն ան-
սահման սիրոյն , այն սուրբ ու նուիրո-
ւան բարեկամութեան վրայ , զոր կը
զգար իր դպրոցական նախկին ընկեր-
ներէն մէկուն , Քրիսթիան ալ Մէրսիէի
նկատմամբ , որ հաւատարմապէս անկեղծ
սիրով եւ կը սիրէր զայն :

Իրաւ է որ Քրիսթիան ալ անգործ
կապիւր . բայց ի՞նչ մեծ տարբերութիւն
կար ձօքեօզի եւ անոր միջեւ . ասկից
զատ Քրիսթիան աշխատող , յոյնող եւ
րիտասարդ մըն էր : Ո՛չ միայն սատակ

կը շահագրգռուէր դարուս գիտական
արտեստողիտական շարժումին , այլ
շատ անգամ ինքն ալ կը մտանայ
անոր . քանի՞ քանի՞ անգամ կարեւոր
ուսումնասիրութիւններ հրատարակեւ
զանազան երկրաբանական ճամբորդ-
թիւններ ըրած էր , որոնց միջոցին ոչ
յոյնութիւնը ինչպիսի էր եւ ոչ կեանքը :
Բիլի ալ ձօքեօզ իր Քրիսթիան բա

Շանկային կը հաղորդուի թէ ծարձոն-
ցինքը Բէաքադորեան կղզիները եւելոյ
համար իւրծ մը թէեւ ըրած են բայց
Չինացիները ետ մեկնելով զիրենք, Այս
լուրը որքան որ ալ չինական աղբիւրէ
է, բայց եւ այնպէս թողորմին անհիմն
չերեւիր:

Չինական լրագոր պատուիրակ Լի-
ճունկ-Չանկ իր պաշտօնագրերը ցոյց
տալէ յետոյ ելաւ ճարտարական հողին
վրայ. իր հետեւորդներով զնայ առա-
ջին պանդուխտ Սիւնոյզէի (Նիքոսի կըլ-
ջին հարաւային ծովափը): Ընդունուե-
ցաւ գինեւորական բարեկենդակ եւ իր
առաջնորդին արժանաւայել պատիւներով
Առաջին բանակցութիւնը կատարե-
րն մէկ կողմէն չինական պատուիրակը
ու միւս կողմէն ծարձոնի նախարարաւ
պետ կոմս Լիօ, արտաքին գործերու
նախարար գերակոմս Միւսա, իրենց քա-
ռուղարներով եւ երգուեալ թարգման-
ներով: Բանակցութիւնը մէկ ու կէս
ժամ տեւած է, եւ կ'ըսուի թէ զիսա-
ւորաբար վիճաբաններ են զինադարարի
մը հնարաւորութեան վրայ, որպէս զի
կարելի ըլլայ խաղաղութեան պայման-
ներուն վրայ ընդհանուր բանակցութիւն
մը ընել:

Այն պարագային ուր տեսնուի թէ
բանակցութիւնները զոհացուցիչ վսի-
ման մը կրնան յուսացնել տալ Միքայէլի
Հիւսիսային մէջ անձամբ պիտի ընդունի
Լի-ճունկ-Չանկը: Բայց խնդրին լուծման
զիսաւոր արգելքը կը յարուցանէ գինեւ-
որական կուսակցութիւնը որ միշտ կ'ե-
րազէ Բէքին մասնէ: Խորհրդարանին
անդամներուն հաղորդած են որ չըլլայ թէ
խաղաղ են խաղաղութիւն կ'ընկելու
փորձութիւն ունենան:

ՕՐՈՒԱՆ ՆԵՌԱԳԻՆՆԵՐԸ

Պիւրիմ, 26 մարտ
Պիւրիմը իշխանին ծննդեան տարե-
դարձին հանդէսները սկսան իշխանը ըն-
դունենց Բուրսիոյ Խորհրդարանին եւ
գերմանական Բայնթիմի անդամներէն
400 հոգի: Առեւտրականներուն իրեն բրած
բարեկամութեան պատասխանելով իշ-
խանը ըսաւ թէ կայսրութիւնը չի կրնար
կատարելով տուանց դաշնակցային կա-
ռավարութեանց հետ յարաւարել: չոյսի-
ման մէջ գտնուելու: Իշխանը վերջա-
պէս խոսքերը հրաւիրելով հիւրերը որ
կայսեր կենսութիւն համար բաժակ պար-
պեն: Այս խոսքերուն վրայ խանդավառ
ծափահարութիւններ եղան Վիլհելմ կայ-
սեր եւ Պիւրիմի իշխանին համար:

Բորնիակ, 26 մարտ
Ռուսիոյ Մայր-կայսրուհին շարժե-
լիքիւն Բորնիակ հասաւ, երկու եղ-
բայրները ընդունեցին զինքը:

Պիւրիմ, 26 մարտ
Բայնթիմի գեր-առնակաւորն ալ
հրաժարական տուաւ:

Վիլհելմ կայսրը Բայնթիմի լուծե-
լու կողմնակից է:

Մատրիա, 26 մարտ
Սպանիոյ պաշտօնական զեռը իշխու-
ցի:

—Թագուհին խորհրդարանը հրաւիրեց
չորեքշաբթի գումարուելու (երէկ):

Ազգային լուրեր

Կէտիկ-փաշայի Ս. Յովհաննէս եկե-
ղեցիին նորոգութիւնը աւարտած ըլլալով,
վաղուընէ պիտի վերականգնուի եկեղեցական
արարողութիւնները եւ ըստ սովորու-
թեան կրնան համար քարոզ պիտի
խօսուի:

ԲԱՐՈՉԻՉԻ ՊԱԿԱՍՏԻՍԻՆ
Պիւնթիկէն նամակ մը ստացանք որով
կը գտնուաւ թէ Ս. Մովսէս վարդա-
պետ Պալիս կը նստի, փոխանակ իր վի-
ճակին մէջ անցնելու այս պահի օրերը
կը յայտնեն նոյն թէ ահա երկու տարիէ
որ Մեծ-պահէ եկածին պէս Հայր Սուրբ
Պոլիս կերթայ մէկմէկ պատուակաւ:
Չենք գիտեր որ ասորիճան հիմնադրէ
անհոգութեան այս ամբաստանութիւնը,
որուն վրայ կարծիք մը յայտնել չենք
ուզեր, բայց կ'զգայեմ թէ ժողովուրդը
կը ցանկալ ունենայ իր քարոզչը նա-
մանաւանդ Մեծ-պահի ատեն, եւ լսել
քանի մը հոգեւած քարոզներ: Ս. Մով-
սէս վարդապետ անշուշտ Զատիկն ալ
Պոլիս անցնելու դիտարկութիւն չունի:

ՀԱՅԵՆԻՔԻ ՕՐԱՅՈՑՅԸ

1 8 9 5		
Հինգշաբթի 16 Մարտ	(Հ. Տ.)	
28	(Ն. Տ.)	
Տ. թ. Հ. Ռ. Յ. Ն.	1343	
Թուական Հիւրեթի 1312 Շէվալ 2		
Պէտէի Մարտի 1311	Մարտ 16	
Կ Ե Ր Ո Ս Կ Կ Ե		
ԳՅ. ԼԵ. ԵՐ ՄԵՃ ԿՈՅՈՅՈՅ		
ԿԵՆ ՕՐ 5.37		

ՏԻՐՈՒՆԻ

Տէր Ներսէսեան ընտանիքը իր խո-
րին շորհակալեքը կը յայտնէ բոլոր ա-
նանց որ ողբացեալ ԽԱՉԱՍՏԻՍԻՆ ԽԱՆ
ԷՃ. Տ. ՆԵՐՍԷՍԵԱՆԻ յուղարկուողու-
թեան ներկայ գտնուելով, իրենց ցա-
ւակցութեան եւ համակրանքի հաւաս-
տիքը տուին:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՅՐԱՄ

Երկէ առաւ երկու մեծաշուք հան-
դէս տեղի ունեցաւ, մին Պէշիքթաշի
Սինան փաշա մզկիթը եւ միւսը Տոլմա-
Պազլէի պալատը:
Երբեք պալատին մինչեւ Սինան
փաշա մզկիթը եւ անկէ մինչեւ Տոլմա-
Պազլէի պալատը՝ կայսերական զորա-
խումբեր, ոստիկաններ, թաղապետու-
թեան պաշտօնեաներ կայսերական թա-
փորին անցքին վրայ չարուեր էին:
Նոյնպէս Ն. Կ. Վեհափառութեան ճամ-
բուն վրայ խոնձած էր ժողովրդեան
հոծ բազմութիւն մը, որուն մէջ բազ-
մաթիւ օտարականներ ալ կային:

Ն. Կ. Վեհափառութիւնը հանդիսա-
կան կառքով մը գնաց Սինան փաշա
մզկիթին: Բազմութիւն միւլիւրներ, թիկ-
նապահներ եւ կայսերական զինուորա-
կան տան սպաներ կառքին ետեւէն
կ'երթային ձիով:

Ն. Կ. Վեհափառութիւնը երեւաւորու-
պէս, առէն կողմէ Բաշիմիմի չօք ետ-
աւ՝ աղաղակներ սկսան լսուիլ, մինչ-
դեռ իւրաքանչիւր գորակողի նուազա-
ծունեքը կարգաւ Համօթի քայքայը կը
նուազէին:

Սինան փաշա մզկիթին հրապարակին
ձախ կողմէ չարուած էին Բարձ. Մայր-
թագուհին, կայսերադուին իշխանուհի-
ներու եւ պալատական տիկիներուն
կառքերը: Վախիտ Սուլթանին կառքին
քով ոտքի վրայ կեցած էր Տար-Իւս-
Սաադէթ-Ի. Ե. Շէրիֆէ ազաթին: Աջ
կողմը կեցած էին պաշտօնի վրայ եղող
նախարարներ, որոնց զլուխն էր Մեծ-
Եպարքոս Ճէփառ փաշա: Յետոյ կու-
գային պալատին ասորիճանաւորները,
Վեհ. Սուլթանին զինուորական տան
սպաները եւ պալատի քարտուղարները:

Ն. Վեհափառութիւնը մզկիթ հասած
ատեն՝ ընդունուեցաւ բոլոր նախա-
րարներէն իրենց զլուխ ունենալով Մեծ-
Եպարքոսը ու Շէրիֆէ-Ի. Ե. Սաադէթին:
Կրօնական արարողութիւնն ետքը,
որ գրեթէ ժամ մը տեւեց, Վեհ. Սուլ-
թանը Տոլմա-Պազլէի պալատը գնաց:

Պաշտօնի վրայ եղող նախարարները
կայսեր ետեւէն կ'երթային:

Տոլմա-Պազլէի պալատին մէջ Զեռք-
պաքի արարողութիւնը 2½ ժամ տեւեց,
Վեհ. Սուլթանը ժամը 4 ու կէսին
Տոլմա-Պազլէի պալատէն ելլելով՝ ըն-
տրել պալատը գնաց:

Երկէ առաւ Կայս. պալատը չոր-
հաւորական հետադիւրներ հասան Պարսից
Շահին եւ ուրիշ պետութեանց զլուխ-
ներէն:

Նոյնպէս Եգիպտոսի Խոթիմ, Մէքքէի
Շէրիֆը, Գահիլէի կայսերական դոմիս-
րը, օտար երկիրներու մէջ Վեհ. Սուլ-
թանին ներկայացուցիչները, ընդհանուր
կառավարիչները եւ Նորհաւորական
հետադիւրներ քաջեցին ի Կայս. Պալատ:

Նաւահանդիսը գտնուող բոլոր օս-
մանեան նաւերը զոդակներով զարդար-
ուած էին: Օտար նաւերն ալ օսմանեան
զորակ պարզեր էին:

ՊԱՇՏՈՒԱԿԱՆ. Անձնական Գանձու-
նախարար Փորթուգալ Միքայէլ փաշայի
Մէճիթիկի ականակուս պատուանշան
տրուեցաւ:

ՅԻԼԻՄԻՆԿ ՍՄԱՅԹ. Օամ. Պանքա-
յին բարձրագոյն պաշտօնեաներէն Պ. Յի-
մինկ Սմայթի մահուան լուրը երկէ հա-
զորեցինք: Յուդարկաւորութեան հան-
դէսը պիտի կատարի այսօր ժամը 3ին
(Ը. Ե.) Դալթիս Մէճիթիկ-Չըրչի մէջ:
Ժամը 4ը քառորդ անցած յատուկ չորե-
հաւ մը կամուրջէն մեկնելով հանդու-
նային մարմինը եւ յուղարկուողները
պիտի տանի Իւսկիտար ուր թաղու-
տեղի պիտի ունենայ:

Մինչեւ ուրպէս որ հանդուցեալ քա-
շառքը էր. յանկարծական հիւանդու-
թեամբ մը քանի մը օրուան մէջ վախ-
ճանցաւ: Ուրպէս իրիկուն ըստ սովո-
րութեան ճաշելէ յետոյ ինքզինքը ան-
հանդիսաւ զգաց. կարծեց թէ մարտու-
թեան զփուարութիւն կը կրէ: Միւս առ-
տուն ծանր թոքաստապ մը երեւան դա-
նով քանի մը օրուան մէջ մահաբեր ե-
ղաւ:

—Պ. տը Սէրլիէր զուրս ելաւ, բայց
պարն կոմսին կարծած կերպով չէ:
Պատահի խօսքերը այնքան զոգրա-
ւով կ'ըլլէին չրթունքներէն որ, Յոքեօզ
զարմացաւ ու անոր մօտեցաւ:

Այս անգամ սկսեց էր վախնալ որ
մի' գուցէ զփուարութիւն մը պատահած
ըլլայ:

—Ի՞նչ ըսել կ'ուզէք, ըսաւ անձկու-
ծայնով մը. Երբ Բիւրթիանի բան մը
պատահի՝ եւ իմանալու չե՞մ մի'...

—Ա՛հ, պարոն, եթէ զիսնայիք...
Եւ մայր Տաշէօի արցունքներն սկսան
վազել:

—Մտածեցէք անգամ մը, կ'ըսէր,
ի՞նչ ստակալ բան. անանկ աղին եւ
րիտասարդ մը: Որո՞ւ մօքէն կ'անց-
նէր...

Յոքեօզ զփուարաւ կրցաւ տիկին
Տաշէօի ողբեր գարգացնել:
Մայր թեւէն բռնեց էր եւ ուժով մը
կը ցնցէր, վախով երկտասարդը շատ
համբերող չէր:

—Ա՛հ, պարոն Կոմս, պատասխանեց
վերջնական զոհապատման, ոստիկանու-
թեան քովսէրը Պ. տը Սէրլիէրը առաւ
տարաւ եւ հիմայ կեցողական բանալ
բանասիրուած է՝ ամէն հաղորդակցու-
թեան զուրկ:

Յիւլիմի Սմայթ եղբայր հանդուց-
եալ Յիւլիմի Սմայթի որ 5 տարի ա-
ռաջ յանկարծական մահուամբ մեռաւ,
ծնած էր Լոնտոն 1848 թիկտեմբեր 19ին:
Իր կրթութիւնը Զուլիքերիոյ եւ Բարիդի
մէջ ստացաւ, եւ այս առթիւ է որ այն-
քան լաւ ֆրանսերէն կրցաւ սորվիլ:
Քսան եւ ինը տարեկան էր երբ Օսմ.
Պանքային ծառայութեանը մէջ մտաւ:
Երկու տարի յետոյ փոխադրուեցաւ այդ
հաստատութեան Պոլսոյ ճիւղը որուն
մէջ իր կարեւոր պաշտօնը կը կատարէր
եւանդոս աշխատութեամբ ու խղճա-
մտութեամբ:

Սմայթը ծնած էր 1884ին, եւ կը թո-
ղաւ չորս մզկիթի դաւակ, որոնց երեքը
աղիկ եւ մէկը մանչ: Բերայի ընկերա-
կանութիւնը մեծ ցաւ կը զգայ այս
մահուանը առթիւ:

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. Անցած չորեքշաբթի
ժամը իրիկունս Գին ատենները երկրա-
շարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեց է
Իզմիրի մէջ: Յնցումին գլխաւոր կեդ-
րոնը Ֆոքիայի չրջակայքին էր եւ հոն
պահ մը երկրի տրուած է: Տղաքները
զարցանքին փախնէր են, խանութները
զարուեր են ու անբերը դուրս վազելով
ծովափը խուժեցին: Միտիլի ալ նը-
մանապէս ցնցում մը պատահեց է:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆԻՆ. Մարտ
1ին վերջացող երմտական տարուան մէջ
Հանրային Կրթութեան պաշտօնատունը
արտաւած է 819 դրբի հրատարակու-
թիւնը: Ասոնցմէ 485 թրքերէն, 67 ա-
րաբերէն, 3 պարսկերէն, 118 յունարէն,
92 հայերէն, 25 ֆրանսերէն, 17 պուլ-
կարերէն եւ 13 ալ ուրիշ լեզուներով են:
Այս գրքերէն 93ը կը խօսին կրօնքի վը-
րայ, 310ը գրականութեան, 253ը գի-
տութեան եւ 235ը զանազան նիւթերու
վրայ:

ՇՐՋԱՆԱԽԱՐՏ. Ազապ-զաբուի նա-
ւային առեւտրական զարգացն այս ասորի
նոր չրջանաւարտ ելած են Մէճիթի,
Ապուստոս, Բէշիկ եւ Բարուականեան
Յովհաննէս էֆէնդիները:

«ԻԳՏԱՄ» Թրքերէն թերթը անու-
շարտութեան սխալներ ըրած ըլլալուն
աղադարարութիւն ստացաւ որ եթէ կրկնէ
զաղարման պիտի դատապարտուի:

ԲՈՂԻՐԱՆ. Մարտ 13 երկուշաբթի
օրուան ժամը 6էն մինչեւ երեքշաբթի
ժամը 6 ժողովարէն 3 հոգի բռնուեր են
ստանցով երկուքը Ենիքիւղ եւ մէկը Ծա-
թի: Առջի բռնուողներէն Յոթիմի ա-
նուն կրնա մեռաւ Պալաթի:

ԳՈՐԿԻՐ. Էնկիւրիի կուսակալու-
թեան մէջ Դըրլէի քաղաքին գորգերը
յարգի են: Ատենի մը ի վեր գորգ չի-
նողները մրցումին դէմ անհիշու նպա-
տակաւ սկսած էին գործածել զէշ դոյ-
ներ զոր աման կը դնէին, Կառավարու-
թիւնը նկատելով որ այս տեսակ գոյնե-
րու գործածութիւնը վնասակար է որոշեց
որ այլ եւ չի գործածուին: Ընակիչները
աղադարարութիւն ստացան թէ մինչեւ մարտ
1 միայն պիտի կրնան այդ գոյնները գոր-
ծածել, եւ մինչեւ այդ թուականը պատ-
րաստած գորգերը մասնաւոր դրոշմ պիտի

կրնն. մարտ 1էն սկսեալ որ գործարանը
որ այդ գոյնները գործած է պիտի դա-
պարտուի 25 դրուշ տուգանքի եւ գոր-
դերուն գրաւմանը:

ԹԱՏՐՈՆ. Այս իրիկունս Բերայի Թա-
ղապետական թատրոնին մէջ պիտի
տրուի Կոնոյի Յօսը: Ներկայացումը
պիտի սկսի երեւոյթական ժամը 8½ին:

ՀԱՆԱԶԱՆ ԴԵՊԵՐ

Այլած. Նախըմաց օր անդամալոյծ
մուրացիկ մը Իւսկիտար Մէլամազ իր
խրճիթին մէջ կրակ վառած ատեն
կայծեր վրան ցատկեցին: Խեղճ մարդը
սկսաւ էրկը բայց տեղէն չէր կրնար
արժիլ որ կարենար բան մը ընել: Ման-
րապէս աչքեցաւ, զրացնելով աղաղակ-
ները լսելով վազեցին եկան եւ մուրա-
ցիկը ծանր վիճակի մէջ հիւանդանոց
տարին:

—Շոգեմալիք մէջ. Երեքշաբթի առ-
տու հիւանդ ծերունի մը Պոյաճը գիւղէն
չոգեմալ գրին հիւանդանոց տանելու հա-
մար, երբ չոգեմալը քաջուցեցաւ, հի-
ւանդն ալ մեռաւ, անմիջապէս մարմինը
Բուժիչ-Հիւար հանեցին:

Ս Տ Ն Տ Ո Ւ

Երիտասարդ եւ քաջատուր ըս-
տու հիւանդ ծերունի մը Պոյաճը գիւղէն
չոգեմալ գրին հիւանդանոց տանելու հա-
մար, երբ չոգեմալը քաջուցեցաւ, հի-
ւանդն ալ մեռաւ, անմիջապէս մարմինը
Բուժիչ-Հիւար հանեցին:

Տ Ո Ւ Թ Ե Օ Ր

ԳՐԻԳՈՐ ԷՃ. ՃԻՎԱՆԵԱՆ

Նախկին թմրիկ
ԲԱՐԻՉԻ ՇԱՐԱՅԻՆ ԶԻՆՆՈՒՄԻՆ ԱՅՈՒՄԻՆ
ՄԵՃ ԶԻՆՆՈՒՄԻՆ
Որ ներքին թմրիկեան քարձը ասորիճանը նախա-
րեգէ Ակադեմիայէն ուսմանը նշանաւորութեան
մրցանակը ստացած է:

Հիւանդներ կ'ընդունի իր տունը ա-
մէն օր ժամը 7էն 11 Բերա Մեծ փողոց
Աղա-ճամի, Լիւրքէմպուրիկ կից թիւ
124:

Կը գարմանէ մասնաւորաբար ջգային
եւ կուրծքի հիւանդութիւններ (Կէօրիս,
Թըքէֆէս, սրտի եւ ստամոքսի) ինչ-
պէս նաեւ գլխու վրայ եղած ամբողջ
ցաւերը, ծննդական դործ. հիւանդու-
թիւնները, նաեւ վիրաբուժական ամէն
զործողութիւններ կը կատարէ:

Հինգշաբթի օրերը աչքի հիւան-
դութիւնները ձրի պիտի խնամէ: 3—10

ՏՕԳԹՈՐ Մ. ԱԼԹՈՒՆԵԱՆ

Կնախաբոյծ եւ մանկաբարձ
Բերա, Ապամոզ փողոց թիւ 5
Տօքթօր Ալթունեան օր Լոնտոնի
համալսարանին մէջ իր ուսումը աւար-
տելէ ետքը, Լոնտոնի եւ Բարիդի մէջ
կրկար առնել քաջի ներքին եւ արտա-
քին բոլոր հիւանդութիւններէ՝ մասնաւոր-
աբար ուսումնասիրած է արգանդի,
սրտի եւ կուրծքի հիւանդութիւնները,
իր բնակութիւնը հաստատած է Բերա,
Ապամոզ փողոց թիւ 5 տունը, ուր իրեն
զիմու հիւանդները ընդունել ամէն օր
ժամը 7էն մինչեւ 10: Երեքշաբթի եւ
ուրբաթ օրերը ժամը 6էն մինչեւ 10 աղ-
քանները ձրի պիտի խնամէ: 3—12

Հին Գիւնի երեսունչինգ տարուան
եւ տամբութ տարուան, բժշկներու
կողմէ յանձնարարուած, ստամոքսի ու
այլ եւ այլ տկարութեան, անարիւնու-
թեան (անեմի), ինչպէս նաեւ նոր ապա-
քանած հիւանդներու համար: Դիմել Օր-
թոքիւր՝ հանդուցեալ Մուսթաֆա Յալիւր-
աղաի տունը՝ հայց եկեղեցւոյ մօտ: 5—5

բացեր էին: Ուստի չունենը կապեցին
եւ գլուխին ծած, զիմիկին կախած՝
ձեռնուռայն ետ դարձան:

Յօքեօզ ժամը չորսին մեկնող կառա-
խումբով Բարիկ վերադարձաւ, իր կառ-
քը կայարանը իրեն կը սպասէր, եւ
որովհետեւ ուրախ չէր, որովհետեւ այն
օրուան զէպքերն ու մտախառնը իր
ձանձրոյթը սաստկացուցեր էին, Լը Բէ-
լիթի փողոցը՝ իր տունը երթալէ առաջ՝
կառավարին հրամայեց որ կտուրը Տուէ
փողոցը քշէ:

Իկիթ տը Յօքեօզ ինքնիքն ըսեց էր.
—Երթալով Բիւրթիանի բարեկամս զըն-
նեմ: Այսօր երեքշաբթի է, Կալիքին իր
աղատ օրն է, կ'երթանք միասին կ'ըն-
թերէք: Բիւրթի մը կը բացուի, եւ

